

Nyhetsbrev från Handelsfakta.se

Handeln över tid visar en motståndskraftig bransch

Nr. 5

2024-06-07

Här kommer Handelsfaktas nyhetsbrev till dig som är prenumerant. Nyhetsbrevet innehåller uppdateringar och guidning till senast tillgängliga handelsstatistik, insikter om handeln och tips på hur du kan använda handelsfakta.se för att dyka djupare i aktuella frågor.

Ett extra intressant perspektiv för att förstå handeln är att blicka bakåt. Vissa fenomen är trender, som kommer och går när konsumenter och företag utvecklas. Andra fenomen fastnar och blir strukturförändringar som ändrar branschen i grunden. Tillsammans skapar de nuläget. Därför tittar vi i detta månadsbrev närmare på just handeln över tid – hur den svenska handelsbranschen utvecklas, anpassar sig och växer för att bli det den är idag.

Detaljhandeln blir allt effektivare

Under de senaste två decennierna har detaljhandeln generellt sett haft en stark tillväxt. I takt med att omsättningen i detaljhandeln ökat har även antalet anställda stigit, men inte lika snabbt. Det innebär att omsättningen per anställd har ökat vilket kan ses som ett mått på att handeln blivit mer effektiv. Trenden med ökande effektiviseringen har gått att skönja under lång tid men effektiviseringstakten har höjts i takt med att digitalisering av lager- och kassasystem utvecklats och blivit bättre. Omsättningen per anställd uppgick under 2021 till drygt 3,2 miljoner kronor vilket går att jämföra med ca 2 miljoner under 2001. Vill du läsa mer om olika nyckeltal i handeln, kolla in [Handeln förklarad](#) på Handelsfakta.se.

Detaljhandeln har historiskt varit motståndskraftig

Efter två år av svagt konjunkturläge blåser positiva vindar nu in över svensk ekonomi och detaljhandeln. Stämningssläget vänder uppåt och optimismen sprider sig sakteligen, vilket bådär gott för handelns utveckling framöver. Att vi nu har varit i en lågkonjunktur och fortfarande upplever en kritisk ekonomisk situation är däremot inget unikt. Vi har haft kriser förr och vi kommer att uppleva kriser även i framtiden. Ser vi närmare på detaljhandeln har vi haft positiv tillväxt i snart 30 år. Inte sedan 1996 har vi haft en negativ utveckling. Utvecklingen har självklart sett olika ut inom olika branscher då alla branscher påverkas olika av ekonomiska svängningar. Det finns de branscher som följer konjunkturen väldigt väl, där många branscher inom sällanköpsvaruhandeln är bra exempel på detta. Å andra sidan finns de branscher som inte är lika konjunkturkänsliga.

Dagligvaruhandeln är ett typexempel på bransch som oavsett konjunkturläge utvecklas någorlunda konstant. Trots att konjunkturläget varit svagt har detaljhandeln visat på motståndskraft, med tillväxt både under 2022 och 2023 mätt i löpande priser – det vill säga utvecklingen i försäljningsvärde. Om vi i stället tänker bort inflationen och ser på utvecklingen i fasta priser, det vill säga försäljningsutvecklingen exklusive prisförändring, så var den däremot negativ. Detta indikerar att försäljningen under de två föregående åren var prisdriven. Mycket tyder på att försäljningen under 2024 fortsätter att utvecklas positivt och den långvariga trenden med en motståndskraftig bransch kommer därmed att fortsätta. Är du intresserad av att se hur detaljhandeln och dess delbranscher utvecklats över tid finner du intressant statistik på fliken [Detaljhandelns försäljning](#).

2 440 färre butiker i Sverige på 5 år

I media har det länge pratats om "butiksdöden" och att tomma butikslokaler blivit ett vanligt inslag i många svenska städer och köpcentrum. Bland de bidragande orsakerna nämns ofta e-handels framryckning, ökad internationell konkurrens, coronapandemin samt de senaste årens lågkonjunktur där många detaljhandelskedjor sett över sina butiksbestånd och stängt olönsamma butiker. Kartläggningen [Sveriges butiker på Handelsfakta](#) visar att det finns visst fog för begreppet existens. Det totala butiksbeståndet i Sveriges kommuner har minskat med 9,3 procent mellan 2017 och 2022, motsvarande 2 440 butiker. Men 2022 blev ett trendbrott där butiksbeståndet faktiskt ökade. Hur utvecklingen såg ut 2023 får vi facit på efter sommaren när årets kartläggning av Sveriges butiker släpps. Håll utkik på [Handelsfakta.se](#) för att hålla dig uppdaterad.

Fördjupa dig i detaljhandelns utveckling!

- Om du vill veta mer om handeln i stort finns den offentliga statistiken samlad under [Handeln i siffror](#).
- Under [Detaljhandelns försäljning](#) kan du djupdyka i detaljhandeln och hur den utvecklas.
- Nyckeltal om handeln uppdelad på läns- och kommunnivå finns i vårt [interaktiva kartverktyg](#).
- Om du vill jämföra på en högre nivå finns även ett verktyg för [Internationella jämförelser](#).
- Under [Handeln förklarad](#) beskrivs data från sidorna ovan på ett övergripande och lättillgängligt sätt.

Handelsfakta.se finansieras av Handelsrådet och drivs av HUI Research. Handelsrådets övergripande syfte är att stärka handelns konkurrenskraft och skapa goda villkor för företagens medarbetare. Handelsrådet är ett samarbete mellan Svensk Handel, Handelsanställdas förbund, Akademikerförbunden, Fremia och Unionen.

[Klicka här för att avregistrera din adress](#)